Tvorcovia nového slovenského Katolíckeho spevníka oslovili verejnosť, aby sa zapojila do súťaže o nové texty piesní: Môžu všetci, žiaci základných škôl aj dôchodcovia

Aktuality **21. novembra 2026**

O tom, že slovenskí liturgisti, cirkevní hudobníci, umelci a predstavitelia kléru sa rozhodli pred dvoma rokmi vylepšiť a zosúčasniť doterajší slovenský *Jednotný katolícky spevník*, aby ho zbavili nánosov predkoncilového obdobia, sme už informovali:

https://christianitas.sk/jednotny-katolicky-spevnik-zrazu-dogmaticky-a-teologicky-nevyhovujuci/

Ako sa vtedy vyjadril koordinátor celej zmeny spevníka, organista a znalec liturgickej hudby Jozef Vaško:

„Je mnohými označovaný ako predkoncilový, a preto už nie je použiteľný a je málo vyhovujúci súčasnej liturgii. … Spevník v dnešnej podobe je svedectvom obdobia svojho vzniku a bol vhodný do roku 1969, keď prišla liturgická reforma.“

Čo je najpozoruhodnejšie, podľa Vaška *„navyše, niektoré texty* ***už nie sú dogmaticky a teologicky vyhovujúce****, čo sa zdá ako najväčší problém.“*

To je vskutku pozoruhodné zistenie, vzhľadom na to, že posledná nová dogma v Cirkvi, oficiálne vyhlásená pápežom, spadá do roku 1950, keď pápež Pius XII. vyhlásil dogmu o Nanebovzatí Panny Márie. Odvtedy žiadna nová dogma vyhlásená nebola, takže zostáva záhadou, v čom by mal nevyhovovať dogmaticky a teologicky spevník, ktorý aj podľa Vaška vyhovoval do roku 1969.

Ilustračný obrázok, zdroj:Public Domain Pictures

Avšak poďme od nezáživných dogiem k umeniu. Bude sa totiž tvoriť. A to zrejme nie elitársky a individualisticky, čiže inými slovami klerikálne a klerikalisticky s vylúčením ľudu, ale naopak synodálne a s účasťou celého Božieho ľudu. Tím projektu *Katolíckeho spevníka* totiž včera ohlásil literárnu súťaž zameranú na tvorbu textov nových duchovných piesní pre pripravovaný spevník. Súťaž vyhlásila *Hudobná subkomisia Liturgickej komisie Konferencie biskupov Slovenska* (KBS) v spolupráci so *Spolkom svätého Vojtecha*. Záujemcovia môžu svoje príspevky posielať od 1. novembra 2026 do 30. marca 2027.

https://hudba.abuke.sk/ckeditor/kcfinder/userfiles/files/literarna%20sutaz%20final.pdf *https://www.tkkbs.sk/vie*

Bude to súťaž poňatá vskutku demokraticky a synodálne, pretože sa jej môže zúčastniť takmer celá populácia, okrem kojencov, škôlkárov a žiakov prvého stupňa základných škôl. Možno by sa však mohla ešte zvážiť účasť aj týchto vekových kategórií, ktoré majú podľa mojej skúsenosti v kostole pri interpretácii aj inovovaní piesní veľký potenciál a fantáziu.

„Súťaž je určená širokej verejnosti a rozdelená do troch vekových kategórií. Zapájať sa môžu žiaci druhého stupňa základných škôl a prvých ročníkov osemročných gymnázií, stredoškoláci, ako aj ostatní autori bez vekového obmedzenia. „Chceme osloviť žiakov druhého stupňa základných škôl, stredoškolákov, ale aj všetkých ostatných ľudí bez vekového obmedzenia, ktorí sa literatúre venujú, ale doteraz im chýbal impulz zverejniť svoje diela," doplnil koordinátor projektu."

O kvalite jednotlivých potenciálnych textov bude rozhodovať odborná umelecká komisia, ktorá je v správe TK KBS nazvaná „*básnická pracovná skupina*". Jej zloženie je nasledujúce: básnik Daniel Hevier, básnik Miroslav Mališ, herec Štefan Bučko a speváčka Zuzana Eperješiová, vystupujúca pod menom Skyva.

Z podrobnej horeuvedenej inštrukcie k tematickému obsahu si môžu čitatelia domyslieť, že starý spevník bude pravdepodobne dôkladne zreformovaný. Podľa inštrukcií všetky liturgické obdobia, vysluhovanie všetkých sviatostí, všetky liturgické témy majú byť vylepšené aj s pomocou ľudovej tvorby do novej, aktuálnejšej podoby. Je preto len logické, že ak príde také kvantum prác, aké sa zrejme predpokladá vytýčením šírky tém, tak by bolo po takej náročnej práci a toľkej vynaloženej energii priam zločinom, aby sa *Katolícky spevník* naďalej z väčšej časti plahočil v predkoncilových stáročných sedimentoch. Môžeme teda predpokladať (kiež by sme sa mýlili), že výsledný produkt tohto procesu bude dôsledným opustením posledných zvyškov zastaranosti a toho čo ešte stále nevhodne upomína na predkoncilovú éru.

A to všetko navyše novou synodálnou metódou, bez diskriminačného vylúčenia laikov. Spôsob, akým vznikal doterajší *Jednotný katolícky spevník* z roku 1937 bol totiž krajne elitársky. 226 piesní z 564 zložil Mikuláš Schneider-Trnavský. Navyše čerpal piesne (a teda aj texty) zo zbierky *Cantus catholici,* ktorá vyšla v Levoči roku 1655, čiže bola zrejme zastaraná už v roku 1745, ak použijeme kritérium „zastaranosti" súčasného *Jednotného katolíckeho spevníka*, ktorý bol publikovaný v roku 1937 a dnes je už zastaraný.

https://christianitas.sk/p-benedikt-szollosi-jezuitsky-knaz-misionar-a-zostavovatel-prveho-tlaceneho-slovenskeho-katolickeho-spevnika-cantus-catholici-1655/

Keď si navyše uvedomíme, že pôvodný *Cantus catholici* obsahoval 227 slovenských a 66 latinských piesní, tak zistíme po pripočítaní tých 226 autorských od Schneidra-Tranavského, že zostalo miesto len pre zopár takých, ktoré by neboli už v roku 1937 fatálne zastarané a dokonca vzhľadom na I. vatikánsky koncil aj predkoncilové. Jeden sa musí pýtať, ako je vôbec možné, že slovenský národ vydržal napriek štyrom storočiam dynamických zmien spievať stále tie isté pesničky bez toho, aby vypísal celonárodnú súťaž na nové piesne a nezapojil školákov a dôchodcov do kreatívneho pulzovania? A to musíme predpokladať, že niektoré piesne zaradené do spevníka v roku 1655 boli už tiež zastarané.

Skrátka, ako to len tá Cirkev a aj jej putujúci ľud kedysi vydržali a vôbec tie svoje spevy (ale aj ďalšie časti cirkevného života) celé stáročia aspoň dvakrát za sto rokov nemenili? Je to záhada...

Branislav Michalka

Zdroj: TK KBS, titulný ilustračný obrázok, zdroj – Public Domain Pictures

URL adresa článku:
http://christianitas.sk/tvorcovia-noveho-slovenskeho-katolickeho-spevnika-oslovili-